

SVEA HOVRÄTT
Avdelning 04
Rotel 0409

DOM
2014-04-11
Stockholm

Mål nr
T 5095-13

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Attunda tingsrätts dom 2013-04-24 i mål nr T 5508-12, se bilaga A

KLAGANDE OCH MOTPART

Sigtuna kommun
195 85 Märsta

Ombud: Advokaterna Johan Carlsson och Emma Didrikson
Box 7100
103 87 Stockholm

KLAGANDE OCH MOTPART

Diskrimineringsombudsmannen
Box 3686
103 59 Stockholm

Ombud: Processföraren Ulrika Dietersson och enhetschefen Martin Mörk
Adress hos huvudmannen

SAKEN

Diskrimineringsersättning

HOVRÄTTENS DOMSLUT

- Hovrätten ändrar tingsrätts dom, punkten 1, på så sätt att hovrätten bestämmer den diskrimineringsersättning som Sigtuna kommun ska betala till var och en av **ALN** **MC** och **RN** till 150 000 kr, samt ränta på samtliga belopp enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 8 augusti 2012 till dess betalning sker.
- Hovrätten förpliktat Sigtuna kommun att ersätta Diskrimineringsombudsmannen för rättegångskostnader i hovrätten med 58 058 kr, avseende ombudsarvode, samt ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 11 april 2014 till dess betalning sker.

Dok.Id 1132653

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 672 50	08-561 672 59	måndag – fredag 09:00-15:00
E-post: svea.avd4@dom.se www.svea.se				

3. Hovrätten fastställer tingsrättens sekretessförordnande.

 4. Hovrätten förordnar att sekretessbestämmelsen i 36 kap. 4 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på de uppgifter om enskilda personliga förhållanden som har lagts fram i hovrätten inom stängda dörrar och som inte har tagits in i hovrättens dom.
-

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Sigtuna kommun (Kommunen) har yrkat att hovrätten ska ogilla Diskrimineringsombudsmannens (DO) talan eller i andra hand sätta ned diskrimineringsersättningarna, att hovrätten ska befria Kommunen från att utge ersättning för DO:s rättegångskostnader vid tingsrätten samt att DO ska förpliktas att ersätta Kommunen för rättegångskostnader där.

DO har motsatt sig Kommunens ändringsyrkanden samt har för egen del yrkat att hovrätten ska förplikta Kommunen att betala diskrimineringsersättning till var och en av **ALN** **MC** och **RN** med 200 000 kronor, samt ränta enligt 6 § räntelagen från den 8 augusti 2012 till dess full betalning sker.

Sigtuna kommun har bestritt DO:s ändringsyrkande. Sättet att beräkna räntan har godtagits men inget ersättningsbelopp har godtagits som skäligt.

Båda parter har yrkat ersättning för rättegångskostnader i hovrätten.

GRUNDER, UTVECKLING AV TALAN SAMT BEVISNING

Parterna har åberopat samma grunder som vid tingsrätten samt utvecklat sin respektive talan i huvudsak i enlighet med vad som framgår av tingsrättens dom. De har också åberopat samma bevisning som vid tingsrätten.

Ljud- och bildupptagningarna av förhören vid tingsrätten med **MC**
ALN **SQ** **BB** **FH** **ED**
TB **YN** **BL** **ACL**
UA och **UA** har spelats upp.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Tingsrätten har i sin dom utförligt redogjort för hur tingsrätten har värderat den utredning som har lagts fram i målet. Hovrätten delar fullt ut tingsrättens bedömning av frågan om diskriminering har förelegat. På de av tingsrätten anförda skälen anser hovrätten alltså att utredningen visar att **ALN** **MC** och **RN** blivit diskriminerade av Kommunen i enlighet med vad DO har gjort gällande och att Kommunen har brutit mot diskrimineringsförbudet i 1 kap. 4 § och 2 kap. 13 § diskrimineringslagen (2008:567). Som tingsrätten anført är det också visat att de har utsatts för kränkningar av deras på artiklarna 8 och 14 i Europakonventionen grundade rättigheter.

ALN **MC** och **RN** har mot denna bakgrund rätt till ersättning av Kommunen för de kränkningar som överträdelsen av diskrimineringsförbudet inneburit. När det gäller storleken av diskrimineringsersättningarna gör hovrätten följande överväganden.

När diskrimineringsersättning bestäms ska enligt 5 kap. 1 § diskrimineringslagen särskilt syftet att motverka överträdelser av lagen beaktas. Lagstiftarens avsikt har varit att sanktionen ska vara kraftfull och kännbar. Ersättningsbeloppet ska alltså bestämmas utifrån andra utgångspunkter än i den allmänna skadeståndsrätten, där syftet är att kompensera den skadelidande. Samtidigt ska även konsekvenserna för den drabbade i det enskilda fallet beaktas vid bestämmande av ersättningens storlek.

Som tingsrätten anført är det allvaret i överträdelsen av de aktuella lagbestämmelserna som ska vara utgångspunkten vid beräkningen av diskrimineringsersättningen. Vid den bedömningen blir det av vikt att beakta överträdelsens art och omfattning, varvid den drabbades intresse av att reglerna upprätthålls och den personliga upplevelsen av kränkning som överträdelsen innebär ska vägas in. Överträdelsen är av allvarligare slag när ett åsidosättande av lagen får mer ingripande konsekvenser för den drabbade. Ju allvarligare överträdelse, desto högre ska diskrimineringsersättningen vara. I varje enskilt fall ska, enligt lagens förarbeten, diskrimineringsersättningen bestämmas så att

den utgör en rimlig kompensation till den drabbade – utifrån allvaret i den överträdelse av lagstiftningen som han eller hon utsatts för – och dessutom bidrar till att på ett effektivt sätt motverka förekomsten av diskriminering i samhället. (Se prop. 2007/08:95 s. 390 ff. och 553 ff. samt även NJA 2012 s. 211 I, p.15.)

När det gäller ersättningen för kränkning ska alltså som nyss framgått arten och graden av kränkningen, den personliga upplevelsen och konsekvenserna av diskrimineringen beaktas.

Genom utredningen i målet står klart att [ALN] personliga upplevelse av diskriminering har varit påtagligt negativ. Hon har som blivande förälder aktivt sökt stöd och hjälp hos socialtjänsten som utan att närmare utreda hennes egen föräldraförmåga har handlagt ärendet på grundval av förutfattade meningar och generella antaganden om föräldraförmågan hos personer med funktionsnedsättning. För [ALN] har det inneburit en allvarlig kränkning att inte ha fått rätt till samma bedömning och prövning som andra blivande mödrar, med de negativa konsekvenser som detta missgynnande har kunnat medföra.

Utredningen visar att även [MC] som också han var hjälpsökande, har upplevt diskrimineringen som mycket kränkande. Hans föräldraförmåga har visserligen blivit föremål för viss utredning, men den utredningen har präglats av den förutfattande meningen om [ALN] förmåga samt ett ifrågasättande av hans förhållande med henne. Dessutom har jourhemsmammans personliga åsikter om hans begåvning till synes lagts till grund för socialtjänstens bedömning av hans förmåga att tillgodose [RN] behov av intellektuell stimulans, vilket framstår som anmärkningsvärt.

Någon närmare utredning om [RN] personliga upplevelse av diskrimineringen har av naturliga skäl inte lagts fram. Det står emellertid klart att det missgynnande i diskrimineringslagens mening som hans föräldrar utsatts för och som lett till att utredningen om deras föräldraförmåga blivit bristfällig, med åtföljande risker för allvarliga konsekvenser, innebär att också [RN] blivit utsatt för en allvarlig kränkning.

Sammantaget har alltså diskrimineringen av var och en av [ALN] [MC] [] och [RN] varit av allvarlig art, vilket bör återspeglas i kränkingsersättningarna.

Till detta kommer att ersättningsbeloppets storlek ska bestämmas i preventivt syfte. Vid denna bedömning kan särskilt framhållas att höga krav måste kunna ställas på opartiskhet och saklighet i socialtjänstens handläggning av en utredning som ska ligga till grund för ställningstaganden i så utomordentligt viktiga och betydelsefulla frågor som omhändertagande av ett barn och beredande av vård enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga.

Vid en sammanvägning av det nu sagda och då skäl saknas att beträffande ersättningen göra någon åtskillnad mellan de drabbade, bedömer hovrätten att diskrimineringsersättningen för var och en av [ALN] [MC] och [RN] bör bestämmas till 150 000 kr. På ersättningsbeloppen ska utgå ränta på det sätt som DO har yrkat och Kommunen godtagit.

Vid denna utgång ska Kommunen förpliktas att ersätta DO för rättegångskostnader även i hovrätten, med av DO yrkat och av Kommunen godtaget belopp.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2014-05-09

I avgörandet har deltagit f.d. hovrättsrådet Lars Hesser, hovrättsrådet Rakel Granditsky Hökeberg, referent, adjungerade ledamoten Nicklas Englund samt tf. hovrättsassessorn Håkan Sellman.